

Композитор Иван Бркљачић о припремама за представу „Амадеус“

Од класичне музике не може да се живи

Нажалост, познато је да се од компоновања класичне музике не може живети.

Нико није заинтересован да у то улаже

Композитор Иван Бркљачић, асистент на Катедри за теоријске предмете на Факултету музичке уметности, већ дужи низ година ради музику за позоришне представе. Његово име је на попису екипа које су радиле „Рибарске свале“ у Народном позоришту, „Јазавца пред судом“ у Звездара театру, „Пријатељство, занат најстарији“ у Народном позоришту „Стерија“ из Вршца... У Београдском драмском позоришту, у недавно премијерно одиграној представи „Амадеус“ Питера Шефера чију режију потписује Алиса Стојановић, први пут се, као део ансамбла, појављује на сцени.

То је посебно искуство. Не зато што сам на сцени, што је феноменалан осећај, већ зато што сам прошао кроз читав процес рада на представи заједно са глумцима и свим сарадницима. Када се само одабере или прави музика за неки комад, не може то у толикој мери да осетите - каже Иван Бркљачић.

Како је било урадити музику за представу о Моцарту, композитору за ког се зна да ју је писао готово у „једном даху“?

- Било је страшно узбудљиво.

Оно што је Моцарт и његова музика, заиста је добро познато и са те стране није било проблема. С друге стране, нисмо ми радили нешто што је директно произилази из Моцарта, већ смо постављали драмски текст. Зато су се сви, и ја такође, држали онога што је Шефер написао, а не саме Моцартове музике. Она је, на неки начин, последица онога што се дешава у комаду.

У причи о Моцарту ипшодаштава се вредност Салијеријева музике. Како ви гледате на његова дела?

- Моцарт је историјски потврђен и у уметничком смислу далеко јачи од Салијерија. Наравно да и Салијеријева музика има своју вредност и постоји и данас на позорницама Европе и света. Имао сам прилику пре извесног времена, и код нас у „Коларцу“, да чујем једну његову камерну композицију. Несумњиво је био значајан композитор у времену у коме је живео. Међутим, та музика је очигледно има проблем с временом - није јој дозвољено да буде прихваћена на начин на који је прихваћена Моцартова музика.

Да ли се и у ком домену изучава Салијеријева музика током школовања и на Музичкој академији?

Са пробе Амадеуса

вања и на Музичкој академији?

- Ни у једном моменту током школовања нисам се сусрео са Салијеријевом музиком. Нити кроз Историју музике, као обавезним предметом, нити кроз неку музичку анализу. Док сам се са Моцарто-

вом музиком сусретао на сваком кораку. Тако да то сигурно јесте неки показатељ, репер, али не значи да се Салијеријева музика у неком тренутку неће сагледати на неки други начин. Увек волим да ствари оставим отворене, јер ко зна шта ће да буде.

Познато је, и у представи се могла видети, да Моцарт није баш имао пара, стално је, да би компоновао, био у потрази за донаторима. Да ли се данас у животима композитора ништа променило?

- Нажалост, познато је да се од компоновања класичне музике, што је моја примарна вокација, не може живети. Нико није заинтересован да у то улаже. Човек који заврши „Композицију“ и жели да се бави компоновањем класичне музике, мора поред тога да се бави неком врстом педагогије, аранжирanjem дуге музике и бар да покуша да ради примењену музику. Она је пријемчивија, како широј публици,

тако и донаторима.

Поред рада на факултету и позоришту, једном приликом окушали сте се и у компоновању за рок групу „Деца лоших музичара“. У којој мери рок и класична музика могу да дају неки нови спој?

- Пре компоновања никада не размишљао о спајању различитих жанрова. То пре може да постане резултат сам по себи, или ако се баш компонује за одређену прилику, као што је била моја прошлогодишња сарадња са ДИМ. Иако не размишљао о спајању жанрова, а рок је нешто што је двадесетак година везано за моју свакодневницу, вероватно постоје неки индиректни утицаји из моје подсвести.

Који су то бендови са домаће рок сцене утацали на вас?

- Иако сам тада био мали, волим музику новог таласа са почетка 80-их која се касније разгранала у различите бендове, чини се утицај и данас осећа *Биљана Бошњак*

Први пут у костиму и са шминком

■ У којој мери сте спремно схватили да избором и радом музике за представу „Амадеус“ ваш посао није готов? Ваше присуство је обавезно у њеној свакој даљој изведби...

- Како да не. Сваком наредном извођењу се радујем. Велика је част бити на сцени са великим глумцима. Прија ми да сам, поред тога што сам пијаниста и композитор, у неком погледу координатор музичких збивања на сцени - како живих тако и изабраних музичких делова које тонац пушта. Имам одговорност да све у прецизно одређеном тренутку наступи без закашњења, да се сви

осећају добро и да музички део представе функционише беспрекорно.

■ Свиђа ли вам се и ваш костим?

- Да, он је посебан сегмент моје радости. Ово ми је први пут да ја имам костим, шминку... У животу се нисам шминковао, а сада свако вече стављам - скидам шминку... Човек се са свим тим осећа веома важним, а да ни сам не зна зашто и како.

■ Да ли сте приликом рада на представи вежбаали сценске покрете?

- Не (смех) у правом смислу. Договарали смо се само о тиме где ћу да будем и на који начин ћу да комуницирам са остатком ансамбла.

Јутарњи лист објавио снимке из Вуковара

ЗАГРЕБ - Загребачки Јутарњи лист објавио је јуче, како тврди, ексклузивне снимке борби из Вуковара 1991. године, које му је уступила екипа документарног филма „Вуковар - последњи рез“. Реч је о „првом српско-хрватском документарцу“ о рату у Вуковару, у коме говоре актери догађаја са обе стране, преноси дописник Срне из Загреб. Аутор филма је хрватски новинар Драго Хедл, а режисер Београђанин Јанко Баљак. Филм ће премијерно бити приказан на загребачком Фестивалу документарног филма у фебруару. Хедл тврди да је највећа вредност филма што приказује „гомилу“ досад необјављеног материјала, међу којима су и снимци које је „српски део“ филмске екипе успео да набави из архива бивше ЈНА, те београдских и новосадских телевизија. Вечерњи лист објавио је, како наводи, „ексклузивне, досад необјављене снимке“ бомбардовања вуковарске болнице 5. октобра 1991. године.

Домаћи филмови на Фесту

Прва документарна српско-хрватска продукција после распада бивше Југославије, филм „Вуковар - последњи рез“ београдског редитеља Јанка Баљка и сценаристе Драго Хедла, новинара Ферал трибуна, непосредно после хрватске премијере (крај фебруара на Фестивалу документарног филма у Загребу) биће приказан на предстојећем Фесту у корпусу домаћих филмова, на чијем је програму за сада пет филмова.

На Београдском међународном филмском фестивалу, који ће бити одржан од 24. фебруара до 5. марта, у поменутом програму видећемо још дебитант-

ско остварење сценаристе и редитеља Ариса Мовсесијана „Апорија“, снимано прошле године у Београду, филм младог редитеља Владана Николића „Љубав“ са Сергејем Трифуновићем у главној улози, сниман у Армерици где Николић живи, документарца Олега Новковића „Рударева срећа“ и филм Јована Јовановића „Млад и здрав као ружа“.

Јовановићев филм, снимљен пре 15 година, премијерно је приказан у Пули, још једном у београдском Студентском културном центру, а онда бункерисан. Јовановић је касније снимио филм „Пејзажи у магли, по којем га публика и памти. В.М.

СМЕРНИЦЕ

РОМАН Саше Домазет „Ко плаче“ биће представљен у галерији Атретгет Културног центра Београда у 12 часова.

ЗБИРКА ПОЕЗИЈЕ „Како сам постала мушкарац“ Катарине Јовановић биће представљена у СКЦ-у у 18 часова.

КОНЦЕРТ Гудача нишког симфонијског оркестра под диригентском палицом Андреја Андрејева почиње у 20 часова у Свечаној сали Скупштине града. Солиста је Љубиша Јовановић, флаута.

КЊИГА Дејана Вукићевића „Бодило“ биће представљена у Римској дворани Библиотеке града Београда у 19 часова. О књизи ће говорити Дејан Радосављевић, Слађана Илић и аутор.

ИЗЛОЖБА керамике Татјане Дејановић „Претежно плаво“ отвара се у малој галерији УЛУПУДС-а у 19 часова.

СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА посвећена херцеговачком устанку, у оквиру које ће бити одржана промоција књиге „Славно доба Херцеговине“ аутора Милорада Деретића, почиње у 19 часова у Великој сали Централног дома Војске Србије и Црне Горе.

ХУМАНИТАРНА ИЗЛОЖБА радова пацијената Специјалне затворске болнице у Београду, „Неискључиви“, биће отворена у Дому омладине Београда у 12 часова. Изложбу ће отворити амбасадор Велике Британије у Београду Дејвид Гауен.

РАЗГОВОР о књизи др Бојана Јовановића „Близост далеког - анахронике 3“ почиње у 19,30 часова у малој сали Задужбине Илије М. Коларца.